

Asker
kommune

Østenfor Sola og vestenfor Måna

En undrings- og endringsreise mot helhetlig styring

Styringskonferansen 2020

Geir Graff, Asker kommune

Norges
8.
største

376 km²

19,6 %
innvandrere

94 185
innbyggere

7,3 mrd.
i driftsutgifter

Valgdeltakelse 2019
68 %

96
idrettslag

27 barneskoler
12 ungdomsskoler

33% barnefamilier
26% familier uten
hjemmeboende barn
31% aleneboende

38 300
boliger

56% eneboliger
28%
rekkehus/ tomannsboliger
16% leiligheter

17,7
mil kystlinje

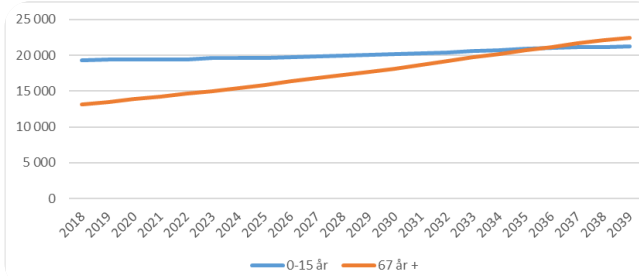

575
Frivillige organisasjoner

36 805
arbeidsplasser
76%
egendekning

Antall eldre over 66 år overstiger antall barn under 16 år rundt 2036

210
gårdsbruk

55
kommunestyre-
representanter

Jeg jobber ved Senter for innovasjon og læring

Kommunens felles ressurs-
og kraftsenter for en åpen
samfunnsinnovasjon basert
på FNs bærekraftsmål.

**Langsiktige utfordringer –
Globale mål**

**Kortsiktige hensyn –
Lokalt lederskap**

Bærekraftsmålene - det politiske hovedsporet

- Regjeringen har bestemt at bærekraftsmålene utgjør ***det politiske hovedsporet*** for å ta tak i vår tids største nasjonale, regionale, og globale utfordringer.
- Sammen med Ghanas president John Mahama leder statsminister Erna Solberg FNs generalsekretærs ***pådrivergruppe*** for bærekraftsmålene.
- Ulike **departementer følger opp** nasjonal rapportering på de ulike bærekraftsmålene.
- Søndag 12.januar 2020 fikk vi vår første **bærekraftsminister** – Nikolai Astrup.

NHOs ÅRSKONFERANSE ÅRSMIDDAG 8. JANUAR 2020

The logo for Mat Forteller is a circular emblem. At the center, the text "MAT FORTELLER" is prominently displayed, with "MAT" in a smaller font above "FORTELLER". Below this, the text "Barn og unge" is written in a script font, followed by "Kommune 2020" in a smaller, sans-serif font. The central text is set against a background of a network of dots and lines. Surrounding this central circle is a ring containing 17 icons, each representing a different theme or sector. The icons are arranged in a clockwise direction starting from the top. The themes represented by the icons are: 1. A group of people (top), 2. A sun (top-right), 3. A heart with a pulse line (right), 4. An open book (bottom-right), 5. A female symbol (bottom), 6. A house (bottom-left), 7. A sun (left), 8. A bar chart (top-left), 9. A cube (top-left), 10. A double equals sign (top-left), 11. An eye (top-left), 12. A fish (top-left), 13. A cloud with rain (top-left), 14. A dove (top-left), 15. A flower (top-left), 16. A group of people (top), and 17. A sun (top). The icons are arranged in a circular pattern, with each icon occupying a segment of the circle. The segments are colored in a variety of shades, including blue, green, yellow, orange, and red. The overall design is clean and modern, with a focus on representing a wide range of community and environmental themes.

Kulinarisk rådgiver for NHO's årsmiddag

Asker
kommune

Statsminister Erna Solberg i Oslo Spektrum. Foto: Arvid Samland/Statsministerens kontor

Bærekraftig kommunereform - tenke globalt, nasjonalt og lokalt

Nye kommuner og regioner for bedre velferd og sterkere lokalsamfunn.

- Gode og likeverdige tjenester til innbyggerne
- Helhetlig og samordnet samfunnsutvikling
- Bærekraftige og økonomisk robuste kommuner
- Styrket lokaldemokrati

Kommunerollen er endring – ny praksis er nødvendig

Formynderkommunen

Kommunen bestemmer
«ovenfra-og-ned».

Public Administration
Hierarki

Servicekommunen

Brukeren bestemmer.
«Kommunen bærer
deg gjennom livet».

New Public Management
Marked

Samskapingskommunen

Vi skaper løsninger sammen.
«Samarbeid for
å nå målene.»

New Public Governance
Samskaping og samstyring

Helhetlig virksomhetsstyring

er det mulig...?

Hvor finner vi den..?

Vi skal ikke bare til Soria Moria...

Vi skal til et annet kjent, norsk sted...

*«Østenfor sol
og
vestenfor måne»*

Vi bruker en velprøvd, norsk metode...

«Jeg fant, jeg fant»

Erkjennelsen...

Det er **ikke ett fag alene** som eier virksomhetsstyringen.

Det er viktig med **god koordinering på tvers** av fag og organisasjonsenheter.

Dette fordrer **tydelig, lyttende og inkluderende** ledelse som evner å se fremover, **sette retning** og **dra lasset sammen**, mens man deler og lærer av hverandre.

Felles retning kan være flere ting...

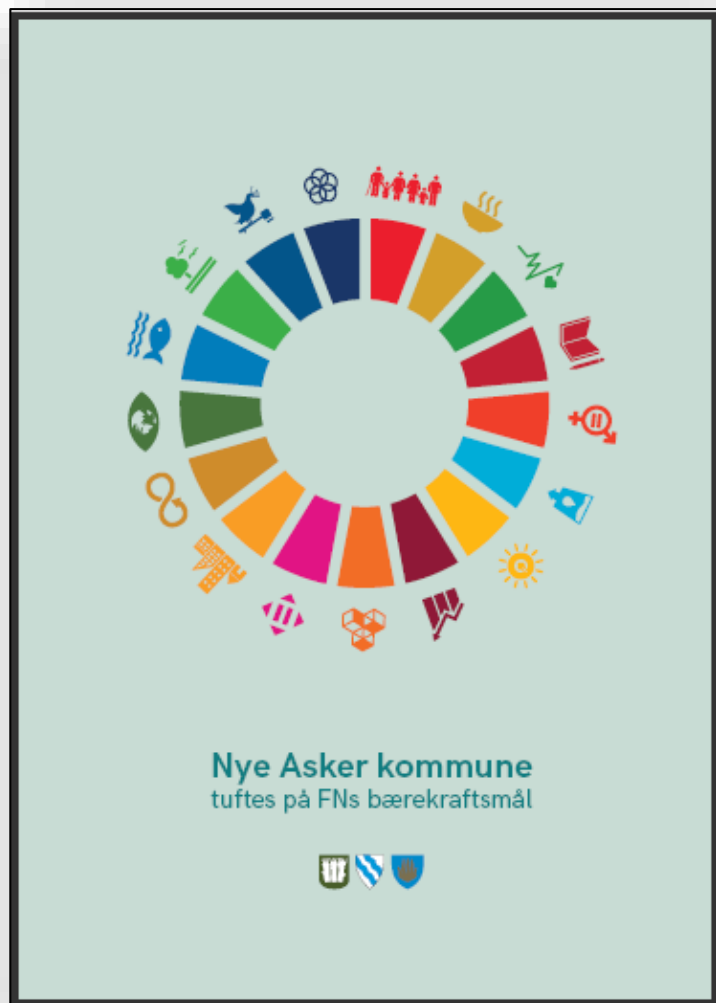
Helhetlig virksomhetsstyring

-

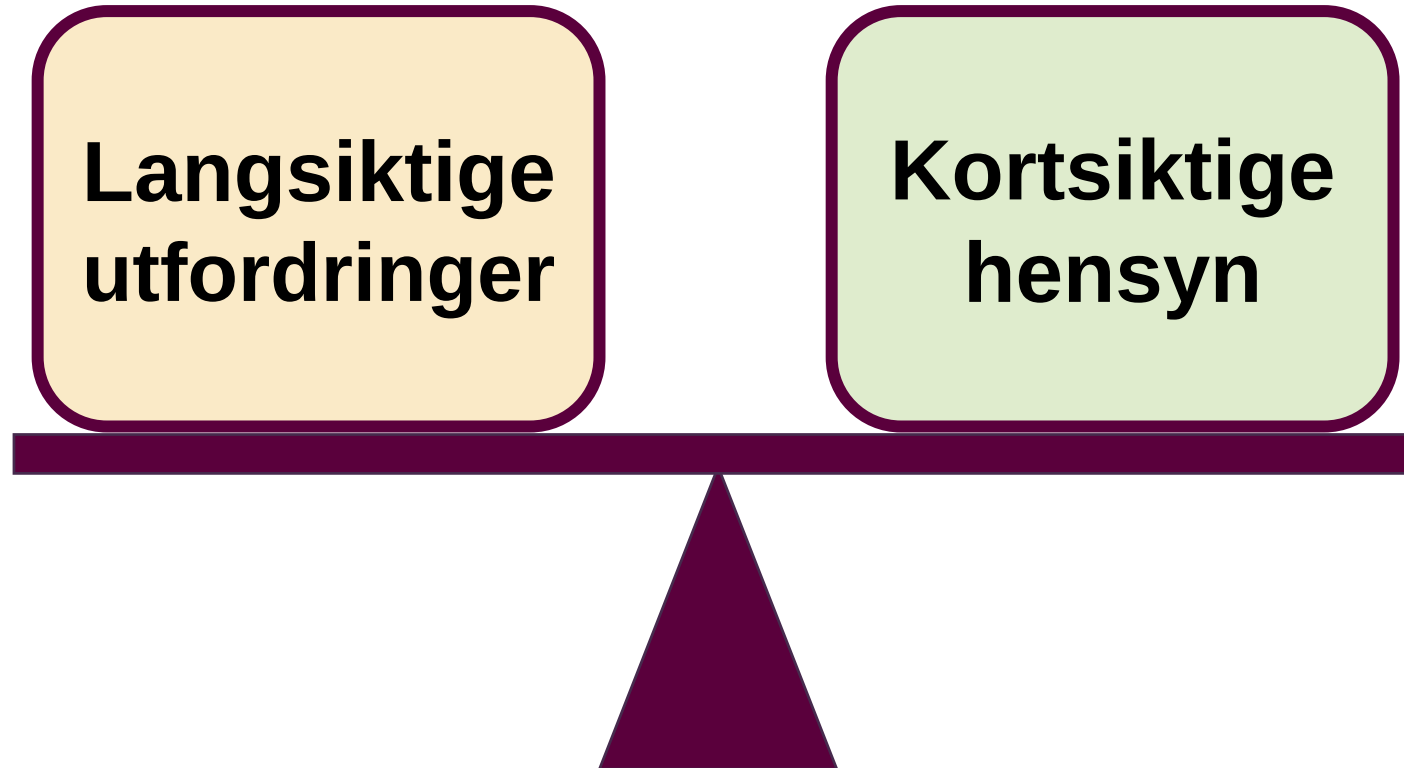
fra bærekraftsmål til praktiske verktøy

En *MEGET* rask gjennomgang...

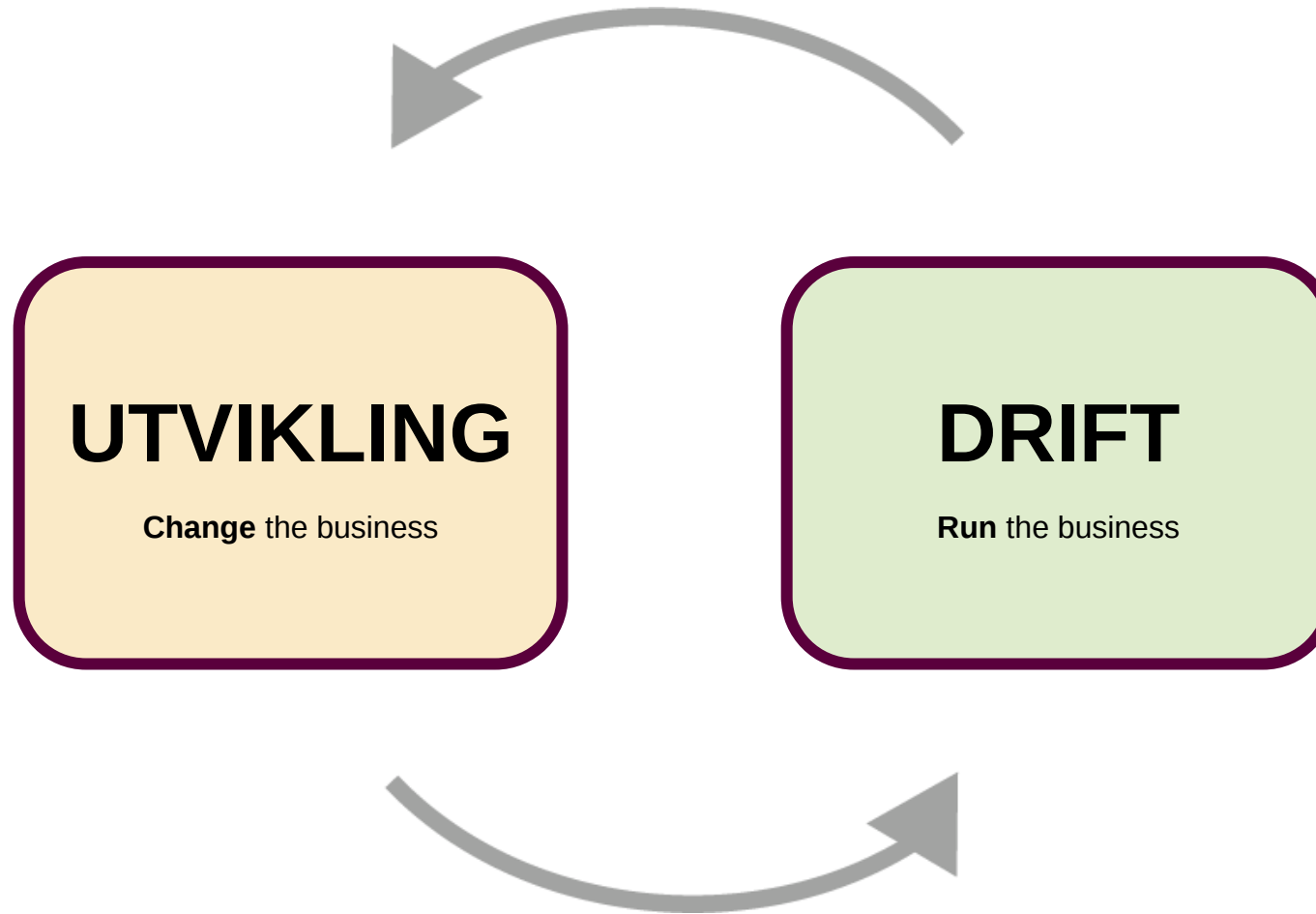
Helhetlig styring – metodeleveranser er viktige

En viktig balanse

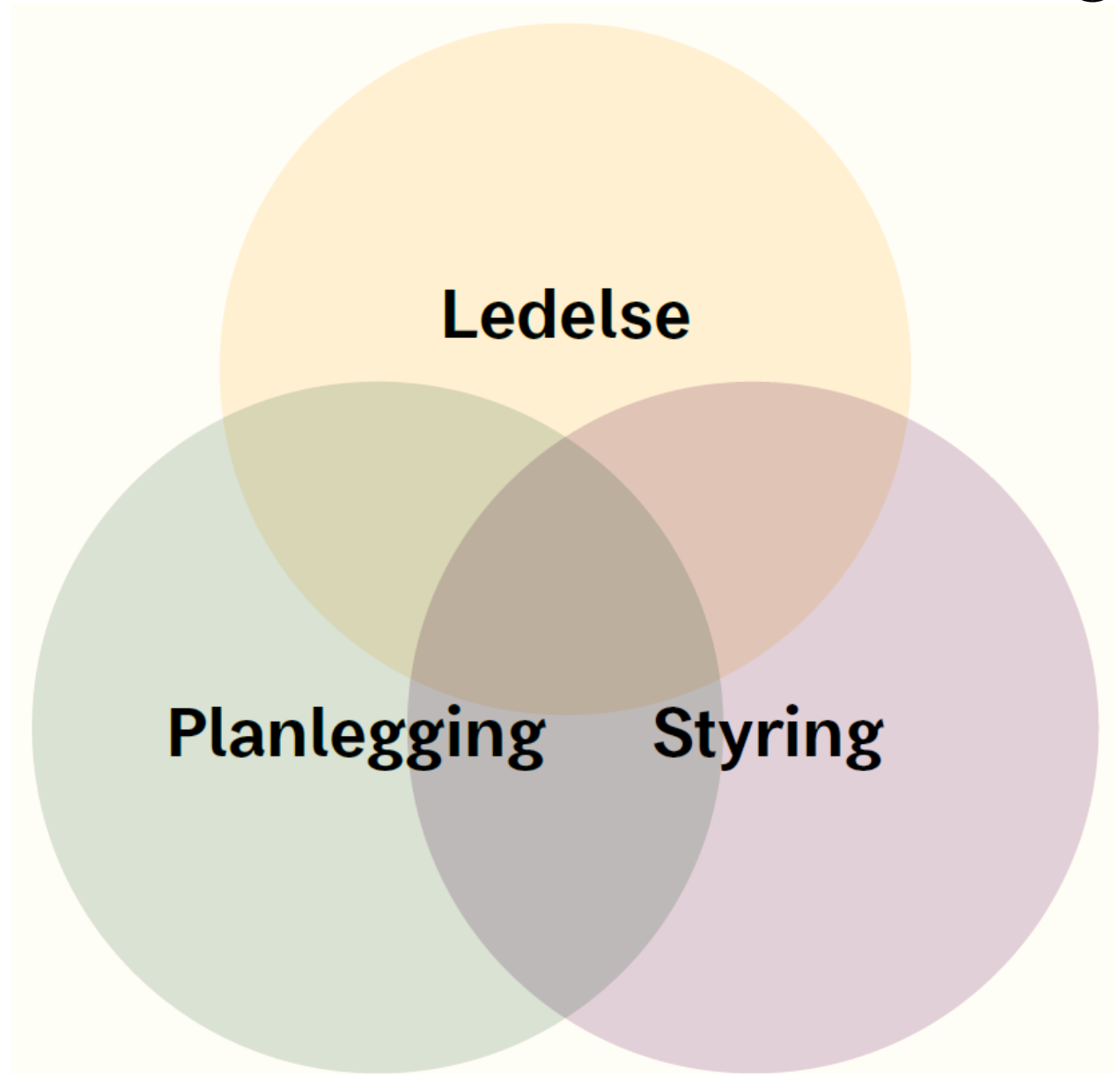

Såå enkelt, og sååå vanskelig...

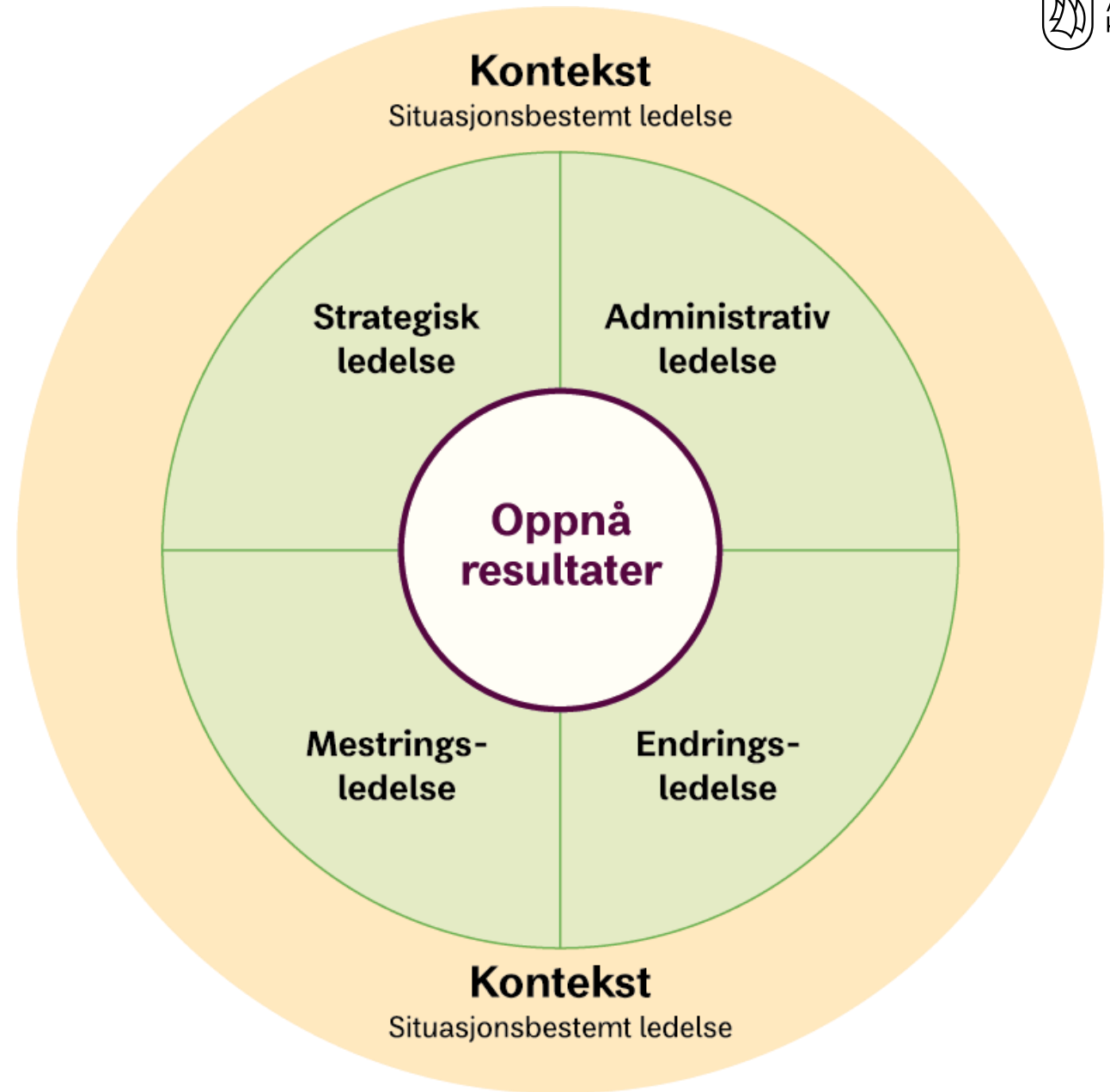

Kilde: Figur 3.1. Management of Portfolios – MoP®, Axelos Ltd, Global Best Practice.

Virksomhetsstyring
favner all aktivitet
knyttet til **ledelse**,
planlegging
og **styring**
av drifts- og
utviklingsoppgaver

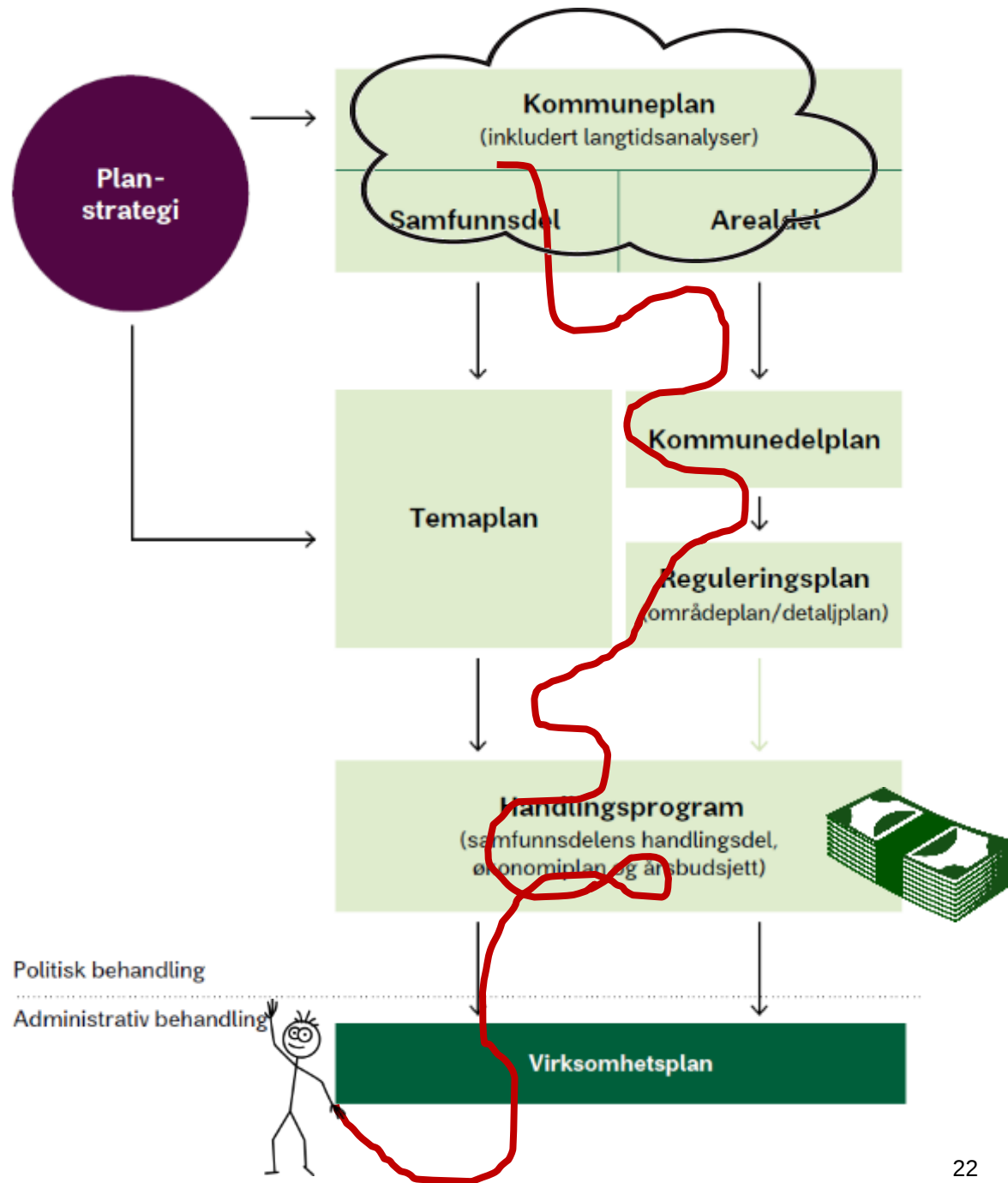

Ledelse
innebærer å
påvirke
prosesser for å
***nå strategiske
mål.***

Planlegging

Grunnlaget for
helhetlig styring og
oppfølging, viser
veien fra visjoner
til aktiviteter og
tiltak

Planlegging

FNs bærekraftsmål

17 MÅL

169 DELMÅL

232 INDIKATORER

...

Hvor starter man?

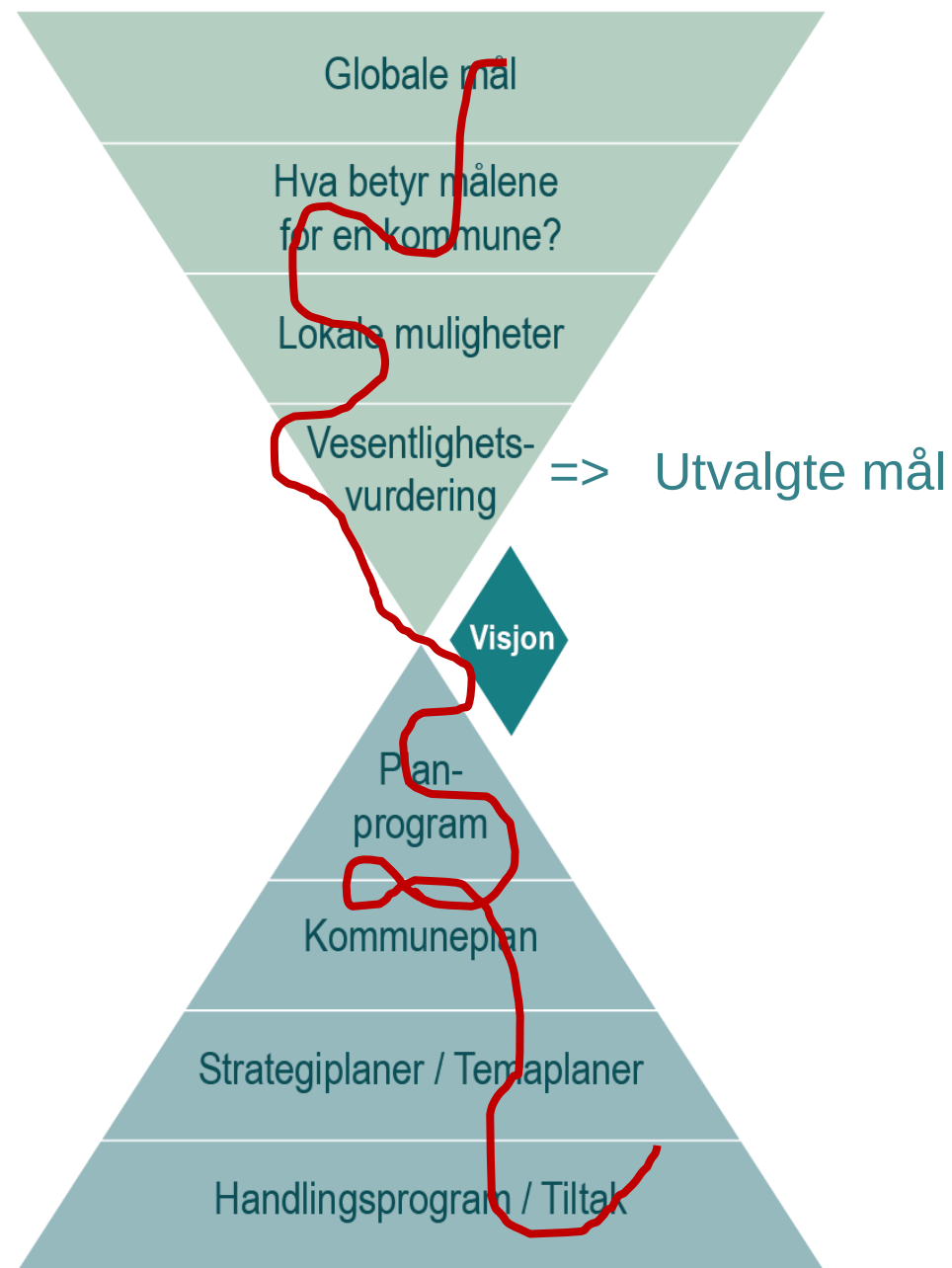
Kommuneplanens samfunnsdel

Analyser og
kunnskapsgrunnlag

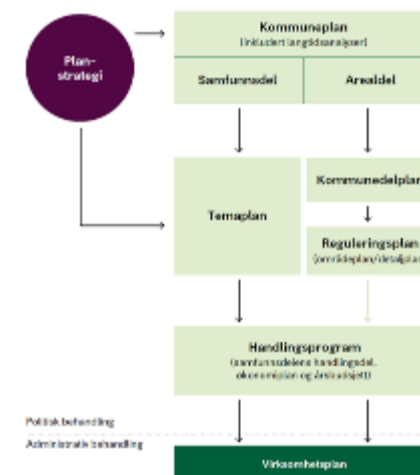
Involverings-
prosesser
Satsingsområder

Prioriterte tiltak
Pilotprosjekter

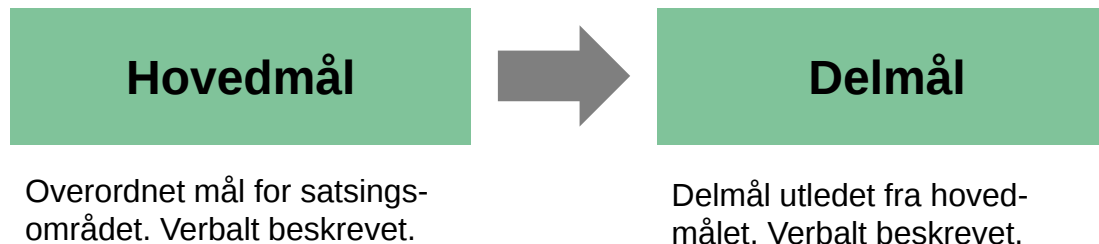

Asker kommune/Pure Consulting

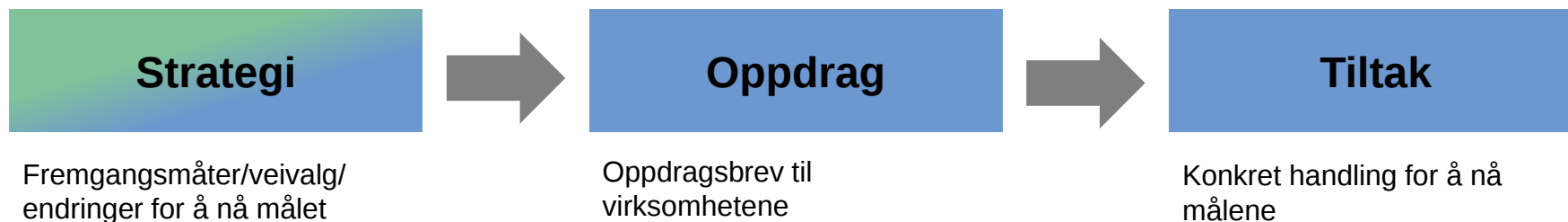

Mål – handling – resultat

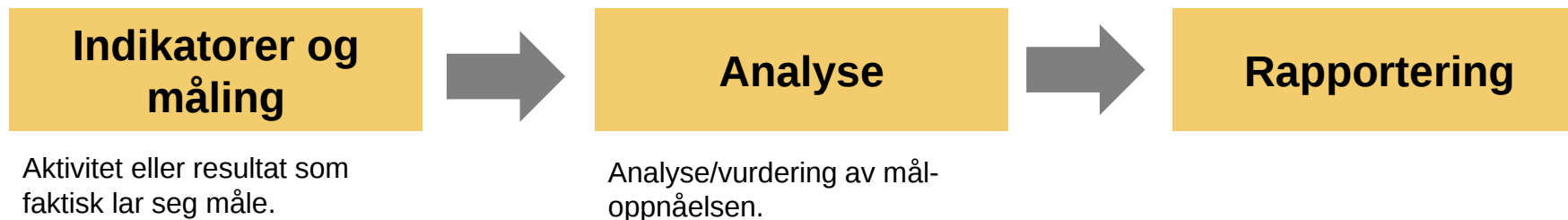
Mål:
Hvor skal vi?

Handling:
Hvordan kommer vi dit?

Resultat:
Hvordan går/gikk det?

Et **mål** er en beskrivelse av en ønsket fremtidig tilstand.

Kommuneplanen

Temaplaner

Sårbare barn og unge får riktig hjelp til rett tid.

Formuleres i presens (nåtid).

Hvem bør være subjektet?
Innbyggerne, Askersamfunnet eller kommunen?

En **strategi** beskriver **veien til målet** – hvilke **veivalg** eller **endringer** vi må prioritere for å nå målet.

Kommuneplanen

Temaplaner

Asker kommune skal snu ressursinnsatsen og forsterke fokuset på forebygging og tidlig innsats.

**Formuleres i presens futurum.
Asker kommune vil/skal gjøre...**

Oppdrag er en konkretisering av strategiene og gir en **overordnet beskrivelse** av hva tjenesteområdet **skal gjøre** i fireårsperioden for å nå målene.

Handlingsprogrammet

Oppvekst skal teste og evaluere ny metodikk for oppfølging av gravide i vanskelige livssituasjoner.

Medborgerskap skal etablere fritidstilbud for vanskeligstilte barn og ungdommer i samarbeid med frivillige lag og foreninger.

**Formuleres i presens futurum.
Tjenesteområdet vill/skal gjøre...**

Et **tiltak** er en beskrivelse av en **konkret handling** vi må gjøre for å løse oppdraget.

Virksomhetsplaner

Det etableres et treårig pilotprosjekt i virksomheten «Helsestasjoner midt og sør» for uttesting av ny metodikk for oppfølging av gravide i vanskelige livssituasjoner.

Virksomheten «Idrett og friluft» inngår et spleiselag med lokalt næringsliv og etablerer et ukentlig baskettilbud sammen med Asker Aliens.

Indikatorer og måling er aktiviteter eller resultater som **faktisk lar seg måle**, og som **indikerer** om vi er på riktig vei mot målet.

Resultatoppfølging og
rapportering

Gjennomsnittsalder for barn som blir henvist til tjenester til barn og unge.

Antall deltakere på ukentlig basketaktivitet i regi av Asker Aliens.

Er bærekraftsmålene «styrbare»?

FN-målene er ofte en (u)salig blanding av mål og strategier...

3.4: Innen 2030 **redusere** prematur dødelighet forårsaket av ikke-smittsomme sykdommer med en tredel **gjennom forebygging og behandling**, og **fremme** mental helse og livskvalitet.

9.5: **Styrke** vitenskapelig forskning, oppgradere næringslivssektorenes teknologiske evne og kapasitet i alle land, særlig utviklingsland, herunder og innen 2030 **ved å stimulere** til innovasjon og ved en betydelig **økning** i antall ansatte innenfor forsknings- og utviklingsvirksomhet per million innbyggere, samt ved å **øke** bevilgningene til offentlig og privat forskning og utvikling.

6.3: Innen 2030 **sørge for** bedre vannkvalitet ved å **redusere** forurensning, **avskaffe** avfallsdumping og mest mulig **begrense** utslipp av farlige kjemikalier og materialer, **halvere** andelen ubehandlet spillvann og i **vesentlig grad øke** gjenvinning og trygg ombruk på verdensbasis

Mål

og

strategier

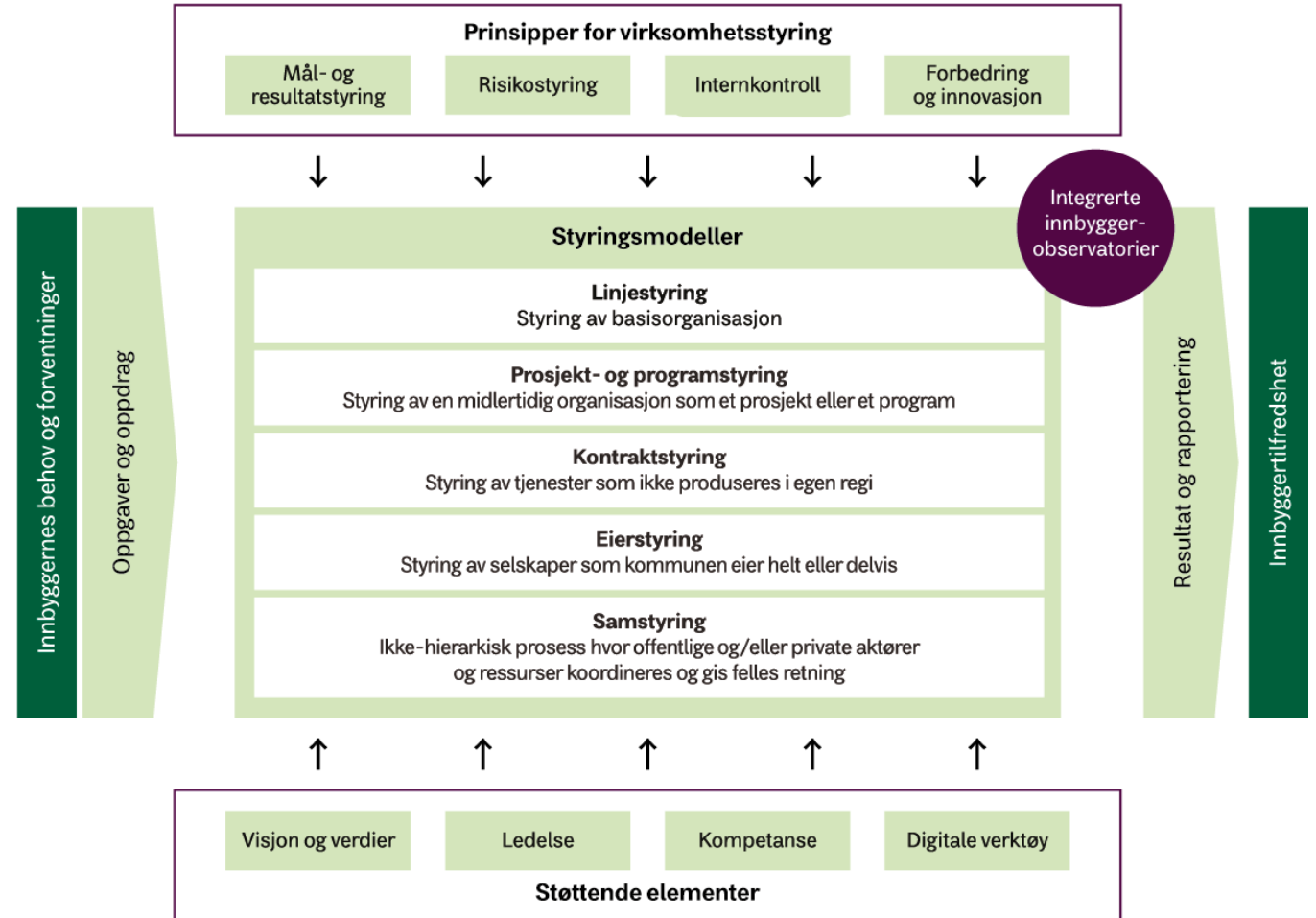
må ryddes og skilles fra
hverandre.

Bærekraft fra nasjonale forventninger til barnehagebudsjetter

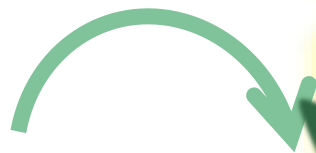
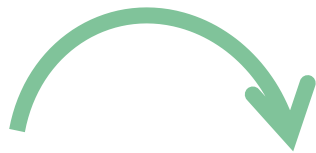

Styring

Å styre innebærer
å **organisere** og
koordinere aktiviteter
for å **følge opp**
politiske vedtak, mål og
prioriteringer.

Reisen TIL er viktig nok, men....

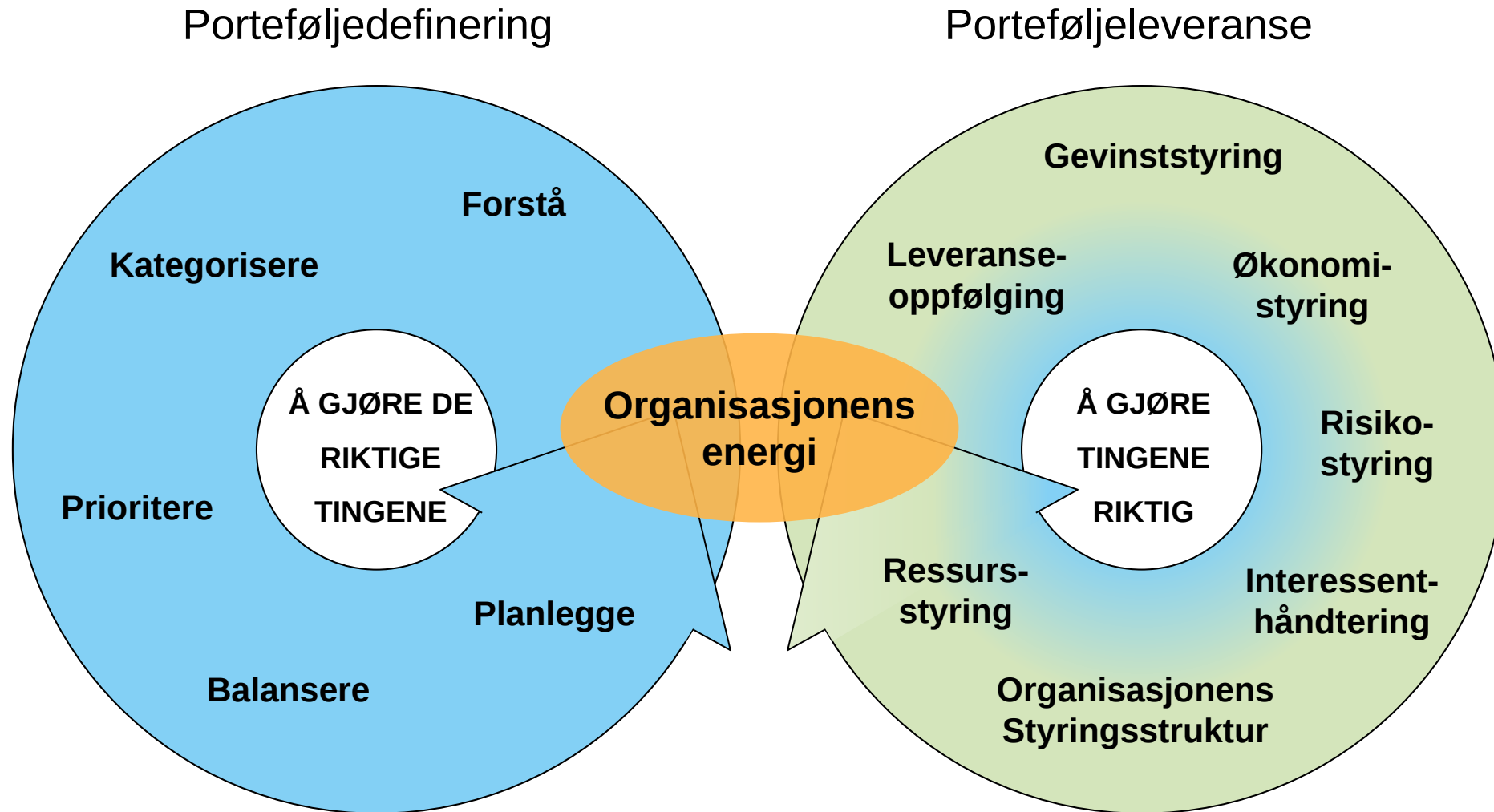

Det er **HER**
selve *jobben*
begynner...
og fortsetter...

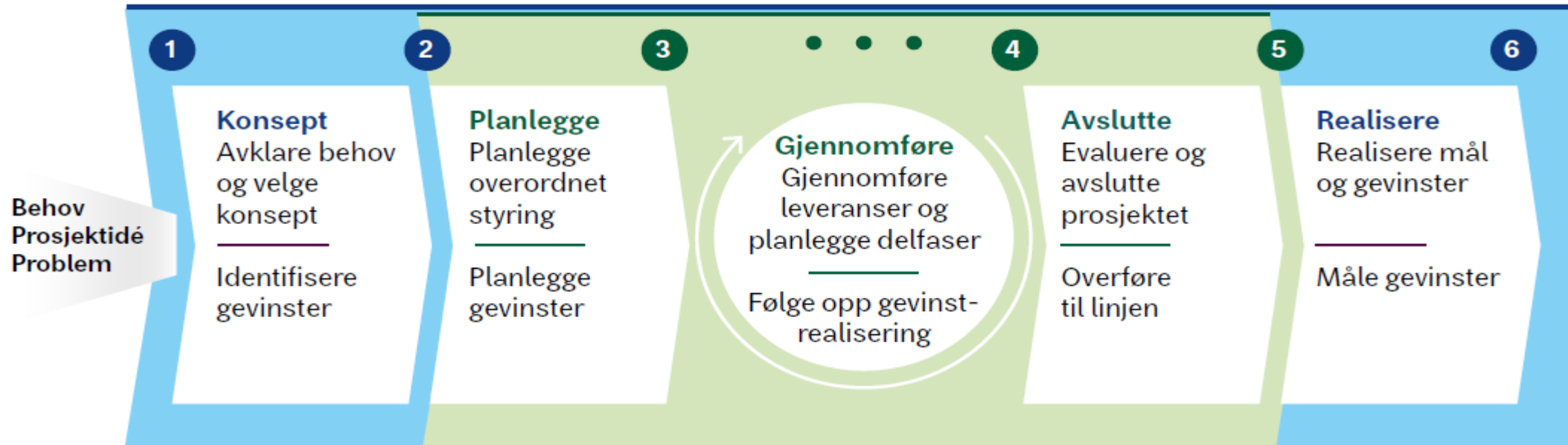
og fortsetter...

og fortsetter...

Porteføljestyling - MoP

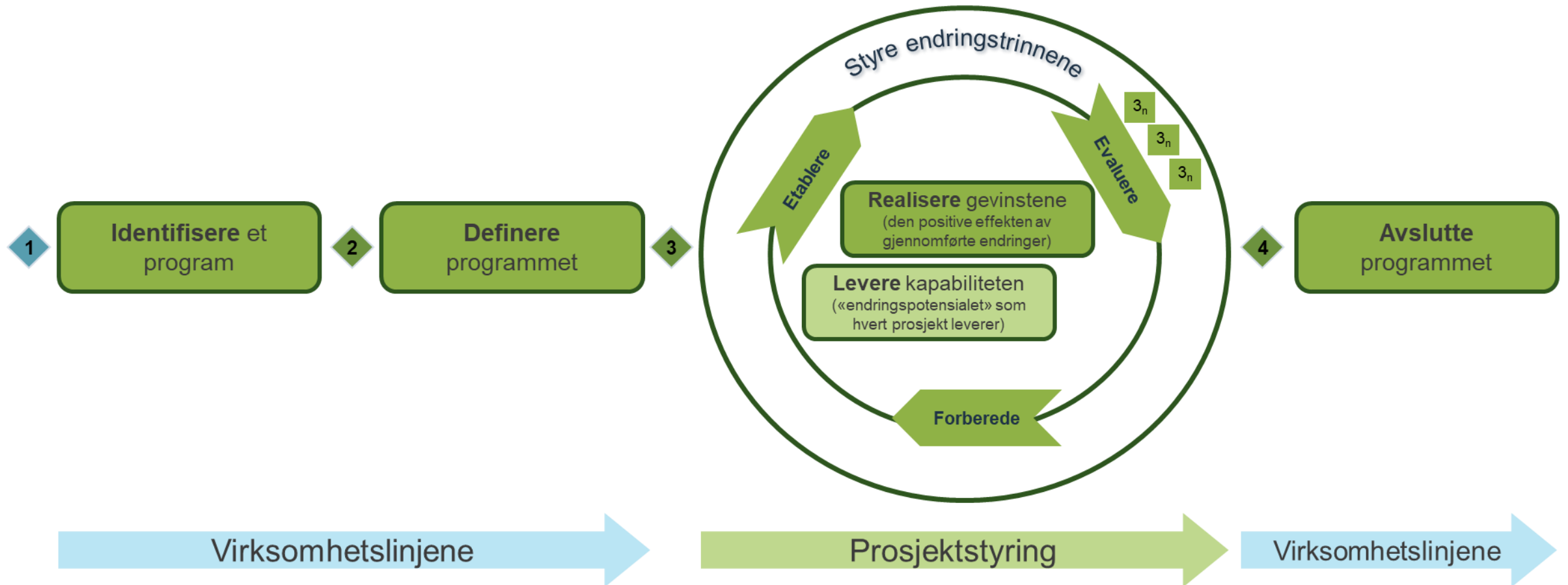
Prosjektstyring - Prosjektveiviseren

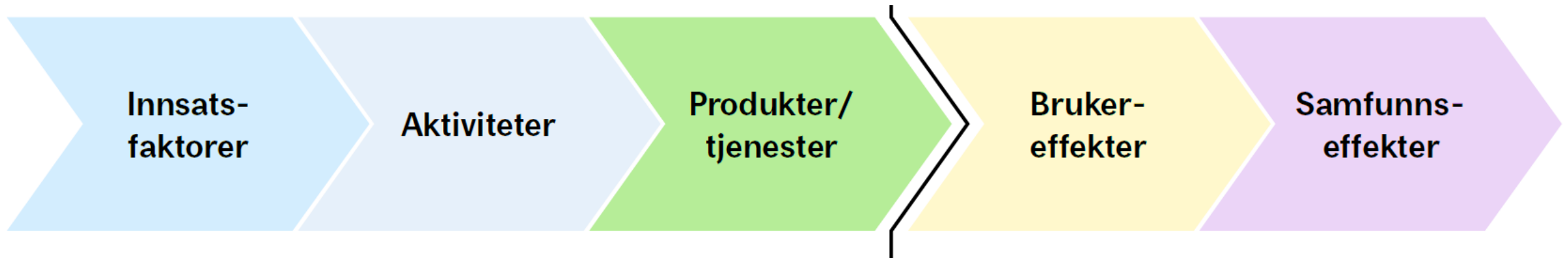
Modellen er hentet fra DIFIs prosjektveiviser, www.prosjektveiviseren.no

Programstyring - MSP

Virksomhetsstyring

Effektstyring - Resultat-/tjenestekjeden

Modellen er hentet fra DFØs resultatkjede.

Samskaping og samstyring

Det er behov for **økt samarbeid mellom offentlig sektor og sivilsamfunnet** for å finne løsninger på fremtidens utfordringer.

Samstyring handler om å **lede, planlegge og styre** samskappingsprosesser

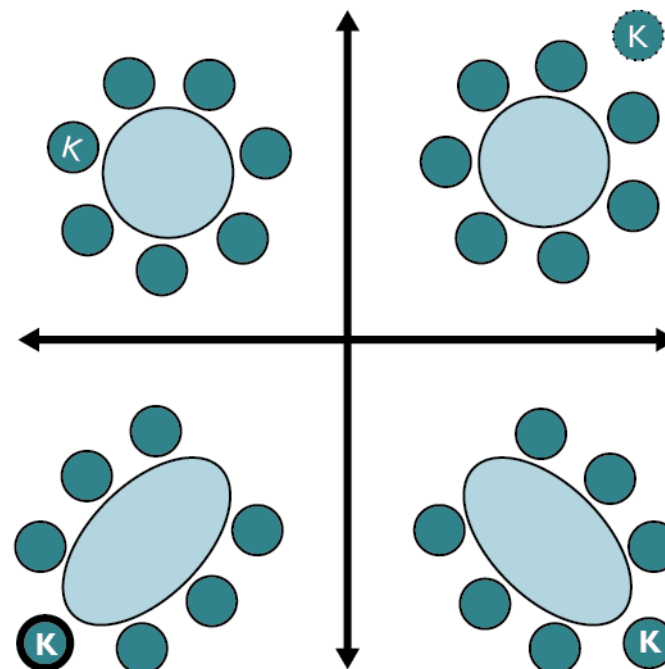
Likeverdig samskaping

Liten grad av forutsigbarhet i prosessen

Fasiliterende samskaping

Kommunen som sentral aktør

Innbyggere og sivilsamfunn som sentrale aktører

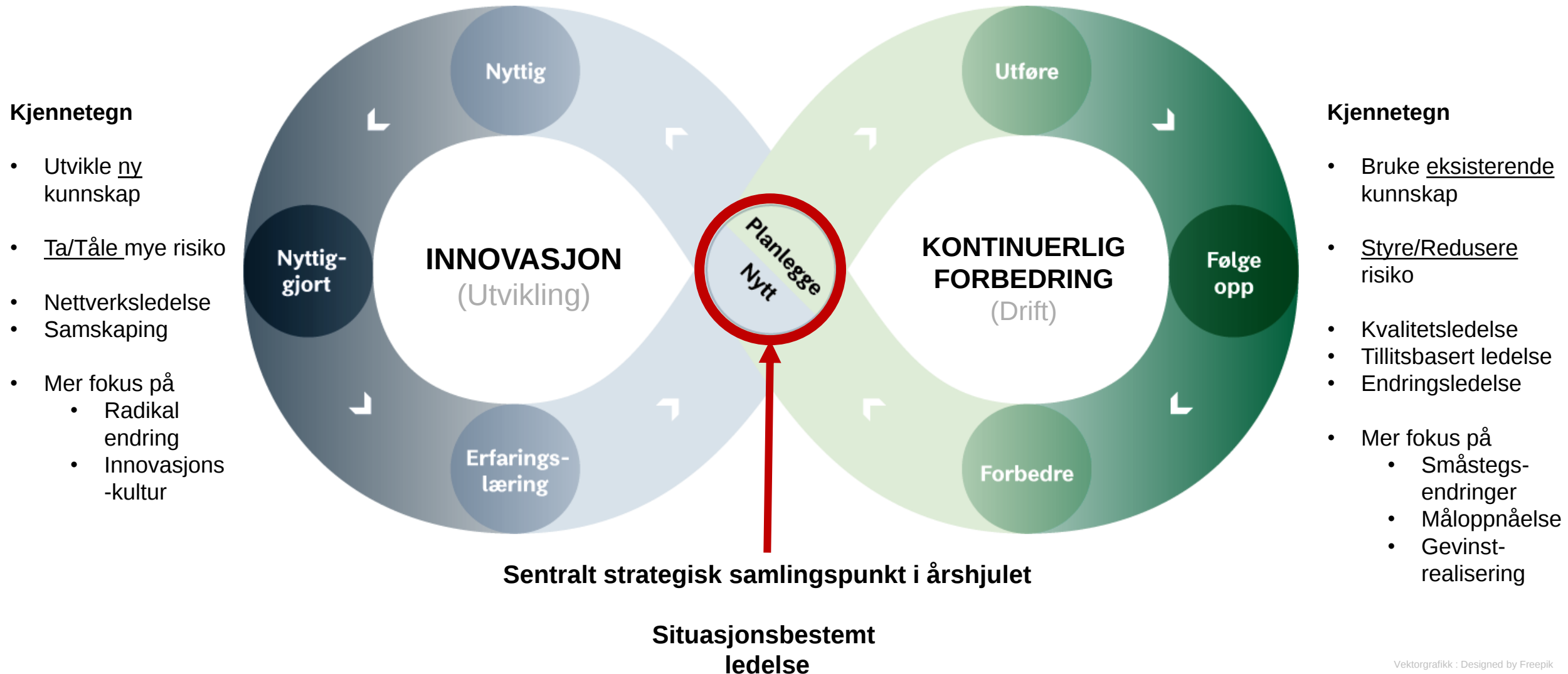

Styrt samskaping

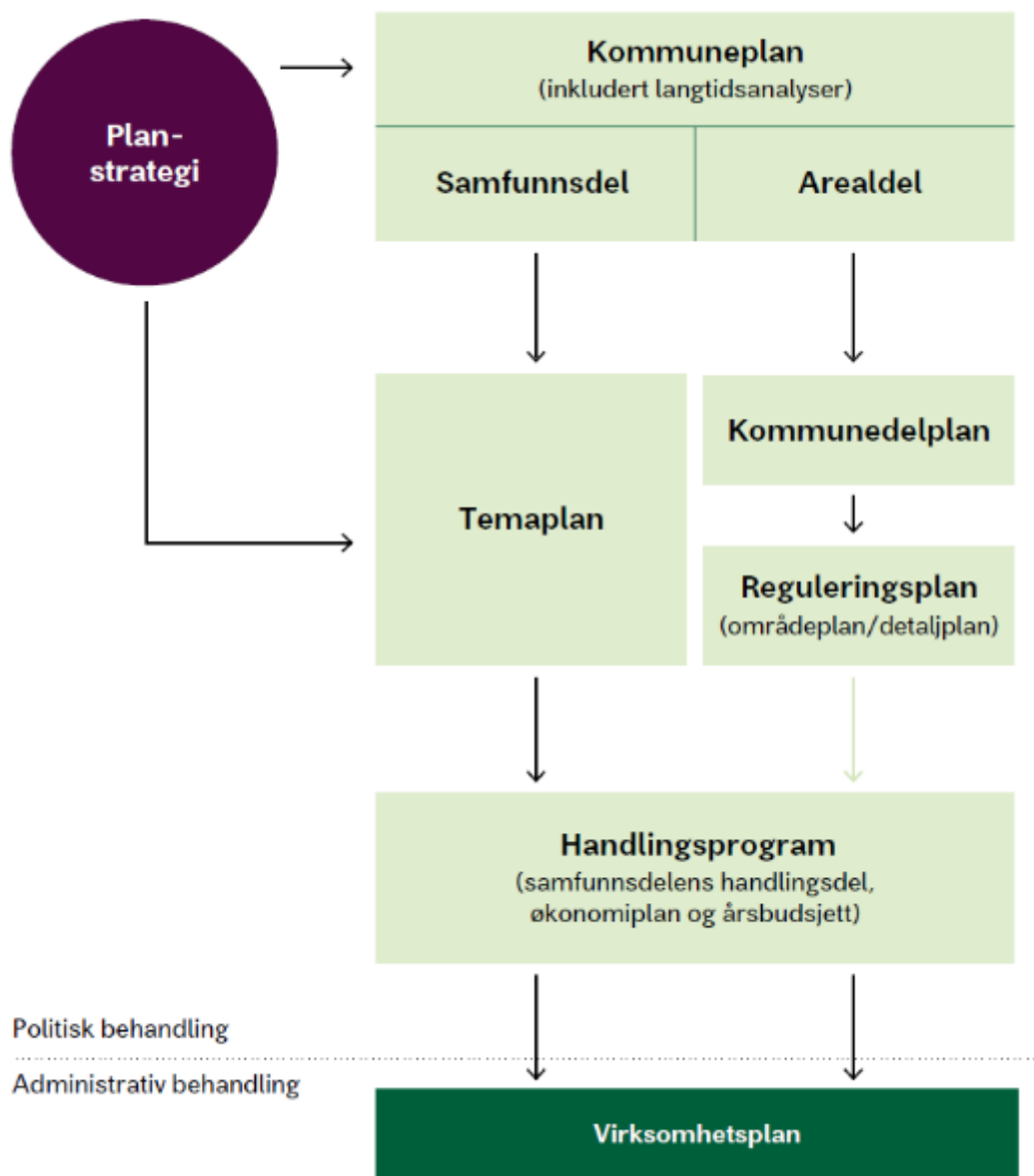
Høy grad av forutsigbarhet i prosessen

Ansvarliggjørende samskaping

Balansere og gi retning til ulike typer utvikling

Verktøy for planlegging og styring

- Hovedmål
- Delmål
- Strategier

- «Henter» aktuelle mål fra alle satsingsområder i Kommuneplanen
- **Strategier** for tjenesteutvikling (endringsbehovet for å nå målene og møte utfordringsbildet)

- Fordele delmålene fra KP på tjenesteområdene
- **Prioriteringer i perioden** – for å nå mål og løse utfordringer
- Drifts- og investeringstiltak

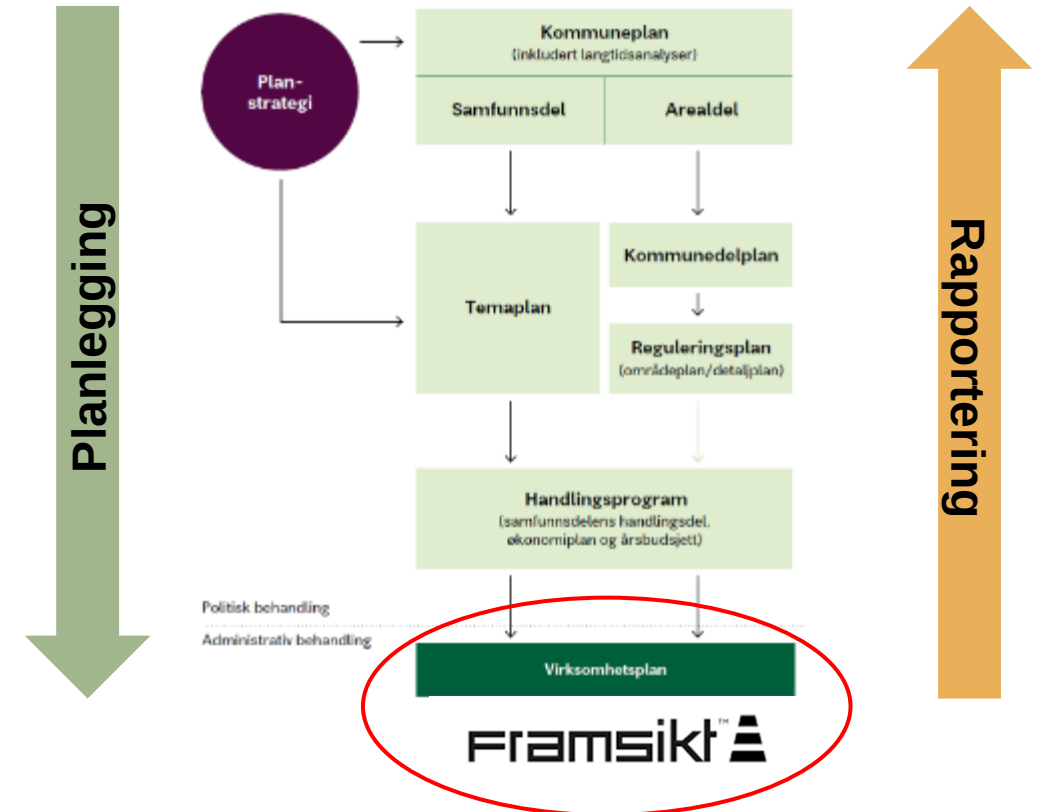
- **Tiltak** – konkrete handlinger i virksomhetene

Hvordan måle at vi når bærekraftsmålene?

1. Måleindikatorer knyttet til bærekraftsmålene

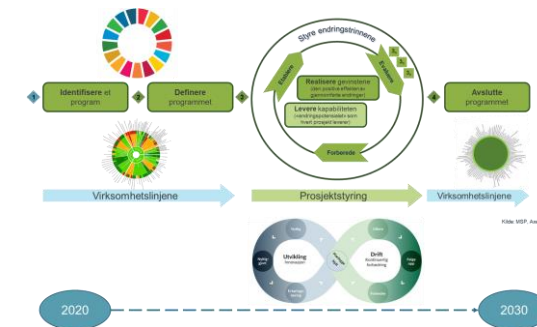
2. Tiltaks- og aktivitetsrapportering virksomhetsplan og politiske saker

Praktisk implementering - program og piloter

Program bærekraftige Asker 2030

Pilotvirksomheter i 2019

- Prosjekt og utbygging - «Gjenbruk av asfalt»
- Borgensonen barnehager - «Bærekraftsbanken»
- Hagaløkka skole -
- Landøya skole
- Brukertorget
- Samfunnshelse og integrering
- Sydsbogen skole

Referanser og ressurser

- Heftene om FNs bærekraftsmål
 - <https://www.asker.kommune.no/samfunnsutvikling/fns-barekraftsmal/>
- Heftet om virksomhetsstyring
 - <https://www.asker.kommune.no/om-asker-kommune/styring-og-verdier/virksomhetsstyring/>
- Videoene om virksomhetsstyring (refleksjonsoppgave til slutt i videoene)
 - https://www.youtube.com/playlist?list=PLH2R_dO33LrqCvAO9ddJ40GWtFoQFguyR
- E-læring på KS Læring
 - https://www.kslaring.no/local/course_page/home_page.php?id=23671

Asker
kommune

Takk for at DU deler med oss ! 😊

Geir Graff
Asker kommune

Geir.Graff@asker.kommune.no